

Univerzita Hradec Králové – Pedagogická fakulta

Katedra kulturních a náboženských studií

Hodnocení bakalářské práce

Posudek vedoucího práce

Jméno autora: Natálie Hnyková

Název práce: Otázka po smyslu života v kontextu hospicového a paliativního hnutí

Vedoucí práce: Doc. Mgr. David Bouma, Ph.D.

Oponent práce: ThLic. František Burda, Th.D.

Téma práce: smysl lidského života na pozadí banalizace a vytěšňování smrti v české společnosti plus kvalitativní výzkum

Zaměření práce: vhodně zvolené vzhledem k oboru; vysoce aktuální

Jazyková a stylistická úroveň práce: Autorka vložila do tvorby svého textu velké úsilí a ve výzkumné části připojila k této snaze i chvályhodnou autenticitu.

Rozsah práce: spíše na dolní hranici – 30 započítatelných stran plus seznam použité literatury

Použitá literatura: autorka užívá relevantní literaturu a příjemně překvapí i cizojazyčným titulem

Počet uváděných titulů: cca 30 titulů a několik internetových zdrojů

Citace v textu: autorka dobře cituje a parafrázuje své zdroje (některé internetové zdroje se mi však nejeví příliš vhodné pro filozofické kotvení východisek práce, např. náborové stránky PřF UK prirodovedcem.cz); na str. 13 je index k poznámce 42 na začátku řádku

Formální stránka práce: práci by velmi prospělo, kdyby kapitoly byly vnitřně soudržnější a byly zakončeny krátkým shrnutím; totéž platí o vztahu kapitol mezi sebou navzájem

Využitelnost pro praxi: s ohledem na důstojné umírání a lidštější společnost značná

Cíl práce: „...je zjistit komplexní pohled na osobu očima zaměstnanců, rodinných příslušníků, příbuzných a klienta samotného. Jak vnímají osobu, jaký vidí smysl života či nesmysl života. Jaký pohled mají na důstojnost v závěru života?“ (str. 1)

Úroveň závěrečné práce:

Práce začíná pestrou koláží myšlenek různé provenience k tématům převážně z psychologické a filozofické antropologie (2. a 3. část) a pokračuje ke kapitole o paliativní a hospicové péči

(4. část). Po oddílu věnovaném tabuizaci a vytěšňování smrti (5. část) vrcholí kvalitativním výzkumem mezi klienty a zaměstnanci v Alzheimer home v Písku a III. interním gerontometabolickém oddělení FN v Hradci Králové.

Navzdory šťastné volbě autorů, které si diplomantka volí jako své průvodce na cestě k rozkrývání otázek smyslu tváří v tvář smrti, působí teoretická část nepříliš soudržně. Text zůstává poněkud pod možnostmi svých inspiračních zdrojů. Vysoce hodnotím, že diplomantka sahá rovněž po textech Rémiho Bragua v originále, a chápu myšlenky, které má titul *La Sagesse du monde: Histoire de l'expérience humaine de l'univers* podtrhnout. Možná by se však ukázaly jako produktivnější Braguovy tituly přeložené do češtiny, ať už *Kotvy na nebesích* (metafyzika) či zejména *Podstata člověka: O ohrožení lidské legitimacy* (pro svůj zájem o hodnotu lidské osoby).

Zajímavé momenty přináší kvalitativní výzkum za pomoci polostrukturovaných rozhovorů, byť jeho relevanci oslabuje velmi nízký počet respondentů a nezřetelné rozlišení mezi kategoriemi „cítit se důstojně“ a „mít důstojnost“. První vypovídá o podmínkách a přístupech ve zdravotnických, resp. hospicových zařízeních a druhá o dignitě lidské osoby. Obojí spolu pochopitelně souvisí a v závěru života nabývá na aktuálnosti. Umírání však dignitu neruší, naopak podtrhuje, jak hezky naznačuje respondentka, již citujete v poznámce 67. Rovněž by rozhovorům prospělo, kdyby se do nich promítly nějaké myšlenky, s nimiž pracujete v teoretické části: např.: smysl utrpení (Frankl), mínění člověka o sobě a o druhých (Adler), místo a poslání člověka v kosmu (Scheler) atd.

Celkové hodnocení:

Filozofická a psychologická příprava (2. a 3. část) se promítá do pasáže o hospicové a paliativní péči (4. část) spíše implicitně. Autorčin potenciál z mého hlediska naznačuje především kvalitativní výzkum (6. část), byť vzhledem k nízkému počtu respondentů zůstává velmi fragmentární (svou roli jistě hraje, že byl proveden v březnu a dubnu 2023). Práci přes zmíněné limity doporučuji k obhajobě.

Konkrétní náměty, připomínky nebo otázky vyžadující doplnění u obhajoby:

Na straně 5 píšete: „Heideggerovo myšlení se opírá o jedince, který nějakým způsobem rozumí svému životu a Bytí. Není však schopen jej vyjádřit slovy.“ Mohla byste tento svůj postřeh více přiblížit?

Na straně 13 zmiňujete maorská *whanau* na Novém Zélandě? Objasněte prosím blíže logiku této zmínky ve Vašem výkladu o hospicové a paliativní péči.

Datum:

Podpis: